

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän valtuustoaloite: Kaivosmuseon kehittäminen

57/00.01.06/2023

Kvalt 27.02.2023 § 18

Selostus Hallintosäännön mukaisessa järjestyksessä Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä jätti kaupunginvaltuustolle liitteenä olevan aloitteen.

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Khall 21.08.2023 § 162

Selostus Kaupunginvaltuusto on 27.2.2023 vastaanottanut valtuustoaloitteen Kaivosmuseon kehittämisestä. Aloitteessa ehdotetaan, että Outokummun kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin, jotta Kaivosmuseossa aloitettaisiin vintage- ja retronäyttelyn suunnittelu ja toteuttaminen yhdessä aiheesta kiinnostuneiden yhdistysten ja yksityisten henkilöiden kanssa. Tavoitteena aloitteessa esitetään, että tulevaisuudessa kaivoskaupungin kotien arjen historiaa olisi jatkuvasti esillä vaihtuvissa tai pysyvissä näyttelyissä Kaivosmuseossa. Perusteluina esitetään, että tällainen näyttelytoiminta toisi museolle uusia kävijöitä ja kaupungin julkisuuskuva iloisena ja energisenä asuinpaikkana sekä matkailukohteena vahvistuisi.

Outokummun kaivosmuseo on maamme ainoa museoammatillisesti hoidettu kaivosalaan erikoistunut museo ja se aloitti toimintansa vuonna 1982. Outokummun kaivosmuseon toimintasäännössä vuonna 2009 todetaan, että "Outokummun kaivosmuseon toiminta-alue ja aihepiiri on Outokummussa ja sen lähialueilla toiminut ja toimiva kaivannaiskulttuuri sekä Outokummun historia. Kaivannaiskulttuurin osalta maantieteellisenä alueena on koko Suomi."

Outokummun kaivosmuseon kokoelmapoliittinen ohjelma vuosille 2023-2026 hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 23.1.2023 (khal 23.01.2023 § 26). Kaivosmuseon julkinen kokoelmapoliittinen ohjelma ohjaa kokoelmien karttumista tallennusvastuun mukaisesti. Museot eivät voi tallentaa kaikkea, sen vuoksi tallennusvastuista Suomen museoiden kesken on sovittu valtakunnallisesti.

Valtakunnallisesta tallennustyönjaosta on sovittu Museoviraston / Suomen kansallismuseon ja Outokummun kaivosmuseon välillä. Museon tallennusvastuulla ovat Suomen metallikaivokset 1900-luvun alusta tähän päivään ja kaivostyöntekijät. Tallennustyönjako mahdollistaa laajan yhteistyön eri museoiden kanssa sekä antaa resurssit kokoelmatyön kehittämiseen ja hallinnointiin. Ensimmäinen yhteistyösopimus allekirjoitettiin 14.5.2013 ja yhteistyösopimus uusittiin 20.5.2021. Sopimuksessa todetaan, että "Museo sitoutuu priorisoimaan luetteloinnissa ja digitoinnissa valtakunnallisen työnjaon puitteissa karttunutta materiaalia. Museo kirjaa osuutensa työnjaosta kokoelmapoliittikka-asiakirjaansa." Aloitteessa mainitut aihepiirit on jaettu toisille vastuumuseoille.

Näyttelytoiminnassaan Kaivosmuseo on huomionnut kaivosyhdyskuntaan (mm. kotiin ja perheisiin) liittyviä asioita. Perustamisesta lähtien museossa on ollut esillä kaivosyhdyskunnan arkielämää kuvastava hellahuone – kaivosmiehen koti. Vuonna 2011 rakennettu perusnäyttely laajensi kuvaa kaivosyhdyskunnasta. Museorakennuksen peruskorjauksen myötä avattiin alakertaan pieni vaihtuvien näyttelyiden tila (48 m²). Tämä tila mahdollistaa moninaiset näyttelyt. Näyttelyistä voisi mainita mm. Talojen tarinoita; Kaivoksen vapaa-aika; Suomi 100 vuotta; Joonas Revon valokuvat jne. Kaikki mainitut näyttelyt tukivat Kaivosmuseon tallennusvastuuta.

Vintage- ja retronäyttely eivät tue Outokummun kaivosmuseon erikoismuseoasemaa, eikä se ole nykyisen tallennusvastuun mukaista toimintaa. Kaivosmuseolla ei ole sopivia tiloja, eikä taloudellisia resursseja tai henkilöstöresursseja näyttelyn suunnitteluun ja toteutukseen.

Ideana vintage- ja retronäyttelyn rakentaminen esim. johonkin Kummunkadun tyhjästä liikehuoneistoista, olisi toteuttamiskelpoinen. Vetovastuu näyttelyn toteuttamisesta olisi kuitenkin hyvä olla esim. jollakin yhdistyksellä, ja siihen voisi hakea erillisrahoitusta. Suomessa retro- ja vintagenäyttelyiden tuottamiset ovat pääasiassa keskittyneet kotiseutuyhdistysten ylläpitämiin museoihin. Kaivosmuseo voi tarvittaessa olla näyttelyä järjestävän tahon yhteistyökumppanina.

Vaikutusarviointi	Ei
Valmistelija	Museonjohtaja
Lisätietoja	Museonjohtaja Merja Marin, 044 755 9391, merja.marin@outokummunkaupunki.fi
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto päättää merkitä yllä kerrotun vastauksena Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
